Год. II. — 2 лева — Бр. 89

ОБЗОРЪ

СЕДМИЧНИКЪ ЗА ПОЛИТИКА, ЛИТЕРАТУРА И ОБЩЕСТВЕНЪ ЖИВОТЪ
Редакторъ: Никола Коларовъ

ИЗЛИЗА ВСЪКА СЪБОТА
Годишно 52 броя
Пощ. чекова смѣтка 1461
ул. „Узунджовска", 12
тел. 2-64-76
Посещения: отъ 3 — 5 ч. презъ работнитѣ дни.
Ржкописи не се връщатъ

OBZOR
Hebdomadaire politique et littéraire
Sofia
Rue Ouzoundjovska, 12

19 Декемврий 1936 г.

Духътъ не умира, но иска поджрепа, а това му даватъ подвизитѣ на народнитѣ великани. И докато единъ народъ ражда и величае своитѣ герои, — той е духовно силенъ, — той ще живѣе.

ВЪ ПАМЕТЬ на АПОСТОЛА ДАМЯНЪ ГРУЕВЪ

ПО СЛУЧАЙ 30 ГОДИНИ ОТЪ СМЪРТЬТА МУ

Смилево
1871

Русиново
23.XII. 1906

Дамянъ Груевъ

. Хр. Станишевъ

ECCE HOMO!

...езъ късна есень 1904 г. Даме ...е въ София боленъ. Постжпи на ...ние въ санаториума на моя бли... приятель д-ръ Ст. Сарафовъ. ...зъ знаехъ вече важното мѣсто, ...о Даме заемаше всрѣдъ рево...ционната организация, като орга...торъ и като водитель на Илин...ското въстание, но лично не бѣхъ ...рѣщалъ съ него. Единъ день ... Сарафовъ ме повика по теле... Отидохъ въ санаториума, за...хъ се съ Даме, говорихме дъл... Излѣзохъ плененъ отъ неговата ...а речь, отъ неговия ясенъ по... на нѣщата, отъ неговата про... за бждещата дейность на ре...ционна организация

...5 февруарий 1905 г. вечерьта ...дойде у дома. Донесе ми и ми ...де портрета си съ саморжчния ...дписъ. Тая вечерь приказвахме ...о за Гоце, за тѣхната среща въ ...нъ, за ясното схващане на Го...относно бждещето на въстанието. ...е и Даме не сж си въобразявали, ...редстоящето въстание ще даде ...и резултати. Затова Гоце, пора...писа на оржжие отсамъ Варда... настоявалъ, и Централниятъ ...етъ е възприелъ, движението ...и часть да бжде четнишко. За... четнишко се е предполагало ...де движението и въ Битолския ...ъ; но въ последствие взе въ ... мѣста, особено въ Костурско. ...теръ на

всенародно въстание.

...опа се сепна.

...у Даме, както и у Гоце, бѣ за...о убеждението, че съ единъ ...нѣма да може да се отсѣче ...ното дърво, което представля... турската империя. Затова тѣ ...шли до заключение, че, въ слу... непъленъ успѣхъ, въ Маке... трѣбва да се запази една мре...ято да послужи за съвземане... организацията. Защото само ...о сжществуване ще представ...опасность отъ размирия и ще ...ва Великитѣ сили къмъ съз...то на една автономна Маке...

...имъ отъ тая цель, Даме Гру...едъ въстанието бѣ останалъ ...одина всрѣдъ народа въ Ма...я. Той го е ободрявалъ, като е посочвалъ наченкитѣ на реформитѣ и го е увѣрявалъ, че само

постоянството въ борбата

ще му извоюва пълна свобода. Сладката речь на Даме е завладѣла масата, която се е привързала къмъ него и го е пазила като зеницата на окото си. Така той можа да оцелѣе, въпрѣки зорката блителность на турската власть.

Покойниятъ д-ръ Ст. Сарафовъ, който бѣше познавачъ на човѣшката душа, просто бѣше се влюбилъ въ Даме. Той го обожаваше и ми казваше:

Ecce homo!

Въ началото на априлъ 1906 г. се сбогувахме съ Даме. Той отиде въ Македония и вече не се върна.

Презъ праздницитѣ на 1906 г. отидохъ да навестя Гарванова. Намѣрихъ го смутенъ. Вестьта, че Даме на 23 декемврий 1906 г. е билъ убитъ при с. Русиново въ сражение съ турска войска, бѣше пристигнала въ София съ свѣткавична бързина. И тогава видѣхъ тоя коравъ българинъ, какъвто бѣше Гарвановъ, да плаче и се самообвинява, че той е причина за смъртьта на Даме, защото е настоявалъ да дойде на конгреса. Показа ми и писмото, съ което той — Даме, му съобщаваше, че тръгва, въпрѣки изпрѣчилата се предъ него непристжпна Бѣласица и въпрѣки заричането си да не я преминава вече въ обратенъ пжть.

Тръгна и загина човѣкътъ, организаторътъ на въоржжения протестъ на македонскитѣ българи.

Изминаха 30 години отъ неговата героична смърть, но неговиятъ духъ живѣе срѣдъ насъ.

„Безспорно е, казва професоръ Л. Милетичъ, че Груевъ си остава въ историята на македонската освободителна борба неинъ пръвъ вдъхновитель и гениаленъ организиторъ. Откъмъ тая страна той ще заеме видно мѣсто наредъ съ великитѣ организатори на освободителнитѣ въстания на жаждущи за свобода потиснати народи. Величината на такива народни водители не се мѣри по постигнатитѣ реални успѣхи, а по силата на духа имъ и способностьта имъ да вдъхнатъ до толкова силна вѣра на

народнитѣ маси въ правотата на тѣхнитѣ най-съкровени въжделения, че да станатъ способни за героически подвизи".

Нека всички се вдъхновимъ отъ духа на Даме, за да отстояваме нашитѣ народностни права. Докато имаме примѣра на водители като Даме Груева, нашиятъ народъ нѣма да загине. Македония ще живѣе.